

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 140/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tartuntatautipäivärahan maksamisesta ulkomailla karanteenissa oleville henkilöille

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaan /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 140/2020 vp:

Onko tartuntatautilakia tarkoitus muuttaa tai sen tulkintaa selkeyttää tartuntatautipäivärahaa koskien tai muiden pykälien osalta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tartuntatautilaissa (1227/2016) säädetään henkilön määräämisestä karanteeniin yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Päätöksen karanteenista voi tehdä virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri. Päätös karanteenista voidaan tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tartuntataudille.

Tartuntatautilain mukaan karanteeniin määrättyllä, on oikeus saada ansionmenetyksen korvaamiseksi tartuntatautipäivärahaa siten kuin sairausvakuutuslaissa (1224/2004) säädetään. Sairausvakuutuslaissa säädetään päivärahan määrätymisestä ja muista toimeenpanoon liittyvistä seikoista. Valtioneuvoston asetuksessa sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta (1335/2004) annetaan tarkempia määräyksiä siitä, mitä selvitystä hakijan on esitettävä etuutta hakiessaan.

Tartuntatautilaissa säädetään kansallisista tilanteista, joissa laissa tarkemmin määritelty Suomessa toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen karanteenista. Myös oikeus tartuntatautipäivärahaan koskee näitä tilanteita. Lainsäädännössä ei ole otettu kantaa tilanteeseen, jossa henkilö on ulkomailla kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti ja siellä toimivaltaisen viranomaisen toimesta määrätty karanteeniin tai eristettäväksi.

Suomessa sairausvakuutetut henkilöt ovat lähtökohtaisesti oikeutettuja sairausvakuutuslain mukaisiin päivärahaetuuksiin. Näin ollen ulkomailla sairastuneet ovat oikeutettuja sairauspäivärahaan, jos sen edellytykset muutoin täyttyvät. Tartuntatautipäiväraha sen sijaan on muista päivärahaetuuksista poikkeava sikäli, että oikeudesta säädetään tartuntatautilaissa eikä sairausvakuutuslaissa. Näin ollen Suomessa sairausvakuutetulla henkilöllä on oikeus tartuntatautipäivärahaan silloin, kun kyseessä on tartuntatautilain mukaisesti tehty karanteenipäätös.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 140/2020 vp

Kela toimeenpanee sairausvakuutuslain päivärahaetuuksia koskevia säännöksiä. Se tulkitsee lainsäädäntöä ja antaa itsenäisesti ratkaisunsa etuushakemuksiin. Viime kädessä Kela siis ratkaisee oikeuden tartuntatautipäivärahaan hakemuksen tietojen perusteella.

Käsillä oleva poikkeuksellinen tilanne, jossa Suomessa sairausvakuutettuja henkilöitä on asetettu karanteeniin muun maan viranomaisen päätöksellä, on osoittanut tarvetta selvittää lainsäädännön tarkentamista ulkomailla tapahtuvan karanteenin osalta. Tässä yhteydessä on syytä myös arvioida vapaan liikkuvuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita EU:ssa päivärahaoikeuden kannalta.

Helsingissä 16.3.2020

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen